

Na podlagi 153. člena Poslovnika državnega zbora je Državni zbor Republike Slovenije na seji dne 27. septembra 2007 potrdil uradno prečiščeno besedilo Zakona o obveznih zavarovanjih v prometu, ki obsega:

- Zakon o obveznih zavarovanjih v prometu – ZOZP (Uradni list RS, št. 70/94 z dne 11. 11. 1994),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o obveznih zavarovanjih v prometu – ZOZP-A (Uradni list RS, št. 67/02 z dne 26. 7. 2002),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o obveznih zavarovanjih v prometu – ZOZP-B (Uradni list RS, št. 13/05 z dne 11. 2. 2005),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o obveznih zavarovanjih v prometu – ZOZP-C (Uradni list RS, št. 30/06 z dne 23. 3. 2006) in
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o obveznih zavarovanjih v prometu – ZOZP-D (Uradni list RS, št. 52/07 z dne 12. 6. 2007).

Št. 460-01/94-5/14

Ljubljana, dne 27. septembra 2007

EPA 1515-IV

Predsednik Državnega zbora Republike Slovenije France Cukjati, dr. med., l.r.

Z A K O N

O OBVEZNIH ZAVAROVANJIH V PROMETU URADNO PREČIŠČENO BESEDILO (ZOZP-UPB3)

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

Ta zakon ureja naslednja obvezna zavarovanja v prometu:

1. zavarovanje potnikov v javnem prometu proti posledicam nesreče, razen potnikov v zračnem prometu;
2. zavarovanje lastnika vozila proti odgovornosti za škodo, povzročeno tretjim osebam (zavarovanje avtomobilske odgovornosti);
3. zavarovanje lastnika čolna proti odgovornosti za škodo, povzročeno tretjim osebam;
4. zavarovanje lastnika zrakoplova proti odgovornosti za škodo, povzročeno tretjim osebam, potnikom, prtljagi in tovoru.

Obvezna zavarovanja lastnika zrakoplova iz 4. točke prejšnjega odstavka so urejena v Uredbi (ES) št. 785/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. aprila 2004 o zahtevah v zvezi z zavarovanjem za letalske prevoznike in operaterje (UL L št. 138, z dne 30. 4. 2004, str. 1, v nadaljnjem besedilu: Uredba 785/2004/ES), ta zakon pa vsebuje izvedbene določbe glede organov, organizacij in drugih pravnih oseb za nadzor ter izvedbene določbe glede odločanja o prekrških, glede škodnega sklada in drugih postopkovnih določb.

S tem zakonom se v pravni red Republike Slovenije prenašajo naslednje direktive Evropskih skupnosti:

- Direktiva Sveta 72/166/EGS z dne 24. aprila 1972 o približevanju zakonodaje držav članic o zavarovanju civilne odgovornosti pri uporabi motornih vozil in o izvajanju obveznosti zavarovanja takšne odgovornosti (UL L 103 z dne 2. 5. 1972);
- Direktiva Sveta 72/430/EGS z dne 19. decembra 1972 o spremembi Direktive Sveta 72/166/EGS z dne 24. aprila 1972 o približevanju zakonodaje držav članic o zavarovanju civilne odgovornosti pri uporabi motornih vozil in o izvajanju obveznosti zavarovanja takšne odgovornosti (UL L 291 z dne 28. 12. 1972);
- Druga direktiva Sveta 84/5/EGS z dne 30. decembra 1983 o približevanju zakonodaje držav članic o zavarovanju civilne odgovornosti pri uporabi motornih vozil (UL L 008 z dne 11. 1. 1984) – Druga direktiva Sveta 84/5/EGS;
- Tretja direktiva Sveta 90/232/EGS z dne 14. maja 1990 o približevanju zakonodaje držav članic o zavarovanju civilne odgovornosti pri uporabi motornih vozil (UL L 129 z dne 19. 5. 1990);
- Direktiva Sveta 90/618/EGS z dne 8. novembra 1990 o spremembah Direktive 73/239/EGS in Direktive 88/357/EGS o uskladitvi zakonov in drugih predpisov o neposrednem zavarovanju razen življenjskega zavarovanja, zlasti glede zavarovanja avtomobilske odgovornosti (UL L 330 z dne 29. 11. 1990);
- Direktiva Sveta 92/49/EGS z dne 18. junija 1992 o spremembah Direktiv 73/239/EGS in 88/357/EGS in o uskladitvi zakonov in drugih predpisov o neposrednem zavarovanju razen življenjskega zavarovanja (UL L 228 z dne 11. 8. 1992) – Tretja direktiva o premoženjskem zavarovanju;
- Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2000/26/ES z dne 16. maja 2000 o približevanju zakonodaje držav članic o zavarovanju avtomobilske odgovornosti, ki spreminja Direktivi Sveta 73/239/EGS in 88/357/EGS (UL L 181 z dne 20. 7. 2000) – Četrta direktiva o zavarovanju avtomobilske odgovornosti;
- Direktiva 2001/17/ES Evropskega parlamenta in Sveta 2001/17/ES z dne 19. marca 2001 o reorganizaciji in prenehanju zavarovalnic (UL L 110 z dne 20. 4. 2001);
- Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2005/14/ES z dne 11. maja 2005 o spremembi direktiv Sveta 72/166/EGS, 84/5/EGS, 88/357/EGS in 90/232/EGS ter Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 2000/26/ES o zavarovanju civilne odgovornosti pri uporabi motornih vozil (UL L št. 149 z dne 11. 6. 2005, str. 14).

1.a člen

Posamezni izrazi v tem zakonu imajo naslednji pomen:

1. nesreča je dogodek, pri katerem je nastala škoda zaradi uporabe prometnega sredstva;
2. prometno sredstvo je vozilo, zrakoplov in druga letalna naprava ter čoln;
3. vozila so motorna in priklopna vozila, kakor jih opredeljuje zakon, ki ureja varnost cestnega prometa, za katera je predpisano prometno dovoljenje;
4. zrakoplov je zrakoplov ali druga letalna naprava, za katero se uporablja Uredba 785/2004/ES;

5. čoln je plovilo, opredeljeno v 15. točki 3. člena Pomorskega zakonika (Uradni list RS, št. 26 /01, 21/02 in 2/04);
6. odgovornostna zavarovalnica je zavarovalnica, pri kateri je imel sklenjeno zavarovanje avtomobilske odgovornosti lastnik vozila, s katerim je bila povzročena nesreča;
7. Splošna pravila so sporazum, s katerim se urejajo medsebojni odnosi med nacionalnimi zavarovalnimi biroji držav članic sistema zelene karte (UL L št. 192 z dne 31. 7. 2003, str. 27);
8. Multilateralni sporazum je sporazum, ki ga med seboj sklenejo nacionalni zavarovalni biroji držav članic Evropskega gospodarskega prostora in drugih pridruženih držav in po katerem vsak nacionalni zavarovalni biro jamči za škode, ki nastanejo na njegovem ozemlju z uporabo vozil, ki izvirajo z ozemlja druge države podpisnice sporazuma, ne glede na to, ali so taka vozila zavarovana, ali ne (UL L št. 192 z dne 31. 7. 2003, str. 23).

Drugi izrazi in kratice, uporabljeni v tem zakonu v določbah, ki se nanašajo na zavarovanja v letalstvu, imajo enak pomen, kakor je določen v Uredbi 785/2004/ES.

2. člen

Lastnik prometnega sredstva mora zavarovanje, ki je po tem zakonu obvezno, skleniti, predno začne prometno sredstvo uporabljati v prometu in zavarovanje obnavljati, dokler je prometno sredstvo v uporabi.

Če je za prometno sredstvo predpisana registracija, sme organ, pristojen za registracijo, izdati prometno dovoljenje ali drugo ustrezno listino šele potem, ko lastnik prometnega sredstva, na ime katerega se bo prometno sredstvo registriralo, predloži dokaz, da je sklenil zavarovanje, ki je obvezno po tem zakonu.

Če je vozilo v skladu z določbami zakona, ki ureja varnost cestnega prometa, registrirano na uporabnika vozila, se določbe tega zakona, ki veljajo za lastnika vozila, smiselno uporabljajo tudi za uporabnika vozila.

Določbe tega zakona, ki veljajo za lastnika zrakoplova, se smiselno uporabljajo tudi za zakupnika ali uporabnika zrakoplova, letalskega prevoznika in operatorja zrakoplova.

V postopku izdaje operativne licence letalskega prevoznika, spričevala letalskega prevoznika in v postopku izdaje drugega spričevala oziroma dovoljenja, s katerim se dovoljuje opravljanje različnih komercialnih letalskih dejavnosti oziroma nekomercialnih letalskih aktivnosti, ki se izda v skladu z letalskimi predpisi, mora vložnik zahteve, ki želi pridobiti ustrezno listino, pred izdajo take listine predložiti pristojnemu organu dokazilo o ustreznem zavarovanju v skladu z Uredbo 785/2004/ES.

2.a člen

Z zavarovanjem lastnika prometnega sredstva proti odgovornosti za škodo, povzročeno tretjim osebam, so krite tudi škode, ki jih povzročijo osebe, ki po volji lastnika sodelujejo pri uporabi prometnega sredstva.

3. člen

Voznik mora imeti zavarovalno polico ali drugo potrdilo o sklenjenem zavarovanju, kadar uporablja prometno sredstvo v prometu, pri sebi in ga mora pokazati na zahtevo uradne osebe s policijskimi pooblastili oziroma policista.

Če se voznik ne izkaže s potrdilom, mu mora uradna oseba iz prvega odstavka tega člena preprečiti nadaljnjo uporabo prometnega sredstva v prometu. Voznik mora sam poskrbeti za varnost prometnega sredstva in tovora.

Ob nesreči mora voznik dati osebne podatke in podatke o zavarovanjih, ki so obvezna po tem zakonu, vsem udeležencem v nesreči, ki bi lahko imeli odškodninske zahtevke iz teh zavarovanj.

Voditelj čolna mora imeti zavarovalno polico ali drugo potrdilo o sklenjenem zavarovanju, kadar uporablja čoln v pomorski plovbi, pri sebi in ga mora pokazati na zahtevo uradne osebe s policijskimi pooblastili oziroma policista, pristaniškega nadzornika ali uradne osebe, ki opravlja inšpekcijski ali upravno-strokovni nadzor po predpisih o pomorstvu.

Vodja zrakoplova ali druga oseba, ki jo pooblasti lastnik zrakoplova, mora imeti zavarovalno polico ali drugo potrdilo o sklenjenem zavarovanju oziroma dokazilo o ustreznem zavarovalnem kritju v skladu z Uredbo 785/2004/ES pred začetkom leta in med letom pri sebi in ga mora pokazati na zahtevo uradne osebe, ki opravlja inšpekcijski ali upravno-strokovni nadzor po predpisih o letalstvu.

Določba drugega odstavka tega člena se smiselno uporablja tudi v primerih iz četrtega in petega odstavka tega člena.

4. člen

Če zavarovalnica ugotovi, da je lastnik prometnega sredstva prenehal izpolnjevati obveznosti iz zavarovalne pogodbe in je ta zato prenehala veljati, obvesti o tem pristojno upravno enoto oziroma drug pristojen organ, ki mora lastniku, če se ne izkaže z zavarovanjem, sklenjenim pri drugi zavarovalnici, odvzeti registrske tablice oziroma druge registrske oznake.

Zavarovalnica obvesti o prenehanju zavarovalne pogodbe tudi informacijski center pri Slovenskem zavarovalnem združenju (v nadaljnjem besedilu: Združenje).

Rok za obvestilo iz prvega in drugega odstavka tega člena je 30 dni, razen za zavarovanja v letalstvu.

Ne glede na določbo drugega odstavka tega člena zavarovalnica obvesti o prenehanju zavarovalne pogodbe glede zavarovanj v letalstvu hkrati z obvestilom, ki ga pošlje Združenju, tudi ministrstvo, pristojno za promet, in prometni inšpektorat v njegovi sestavi (v nadaljnjem besedilu: prometni inšpektorat).

Zavarovalnice in Združenje obveščajo ministrstvo, pristojno za promet, in prometni inšpektorat o zavarovanjih v letalstvu mesečno, z zbirnim obvestilom o sklenjenih zavarovanjih po Uredbi 785/2004/ES. Poleg tega morajo zavarovalnica in Združenje obvestiti navedena pristojna organa tudi o vsaki predčasni prekinitvi zavarovanj v letalstvu, o spremembi zavarovalnih kritij glede navedenih zavarovanj, o spremembi lastništva in o spremembah drugih bistvenih sestavin zavarovalne pogodbe glede teh zavarovanj.

Zavarovalnice in Združenje posredujejo ministrstvu, pristojnemu za promet, na zahtevo tudi podatke oziroma informacije o izvajanju Uredbe 785/2004/ES, ki jih zahteva Komisija Evropske unije.

Obvestilo iz petega odstavka tega člena mora zajemati tudi podatke o morebitnem dvomu o ustreznosti zavarovanja glede na zahteve iz Uredbe 785/2004/ES, skupaj z ustreznimi podatki.

Ne glede na določbo petega odstavka tega člena lahko minister, pristojen za promet, v soglasju z ministrom, pristojnim za finance, predpiše natančnejše pogoje glede obveščanja in o načinu obveščanja, kolikor se v zvezi z izvajanjem Uredbe 785/2004/ES to izkaže za potrebno.

5. člen

Zavarovalnica mora skleniti pogodbo o zavarovanju v skladu z zakonom in zavarovalnimi pogoji, za zavarovanja v letalstvu pa tudi skladno z Uredbo 785/2004/ES.

Zavarovalnica mora omogočiti sklepanje pogodb o zavarovanju avtomobilske odgovornosti tudi preko svetovnega spleta oziroma interneta.

Vlada z uredbo določi način identifikacije strank v primeru sklepanja pogodb o zavarovanju avtomobilske odgovornosti preko svetovnega spleta oziroma interneta.

6. člen

Določbe zavarovalnih pogojev za zavarovanja, ki so obvezna po tem zakonu in Uredbi 785/2004/ES, s katerimi se zmanjšujejo pravice oškodovancev in potnikov v javnem prometu, določene s tem zakonom ali Uredbo 785/2004/ES, so brez pravnega učinka.

Zavarovalnica mora Agencijo za zavarovalni nadzor (v nadaljnjem besedilu: Agencija) obvestiti o novih ali spremenjenih zavarovalnih pogojih, preden jih začne uporabljati. Če Agencija ugotovi, da zavarovalni pogoji niso skladni z zakonom ali Uredbo 785/2004/ES, izreče ukrep nadzora v skladu z določbo 3. točke prvega odstavka 181. člena Zakona o zavarovalništvu (Uradni list RS, št. 109/06 – uradno prečiščeno besedilo; v nadaljnjem besedilu: ZZavar), pri čemer se lahko prepoved sklepanja novih zavarovalnih pogodb nanaša samo na vrste obveznih zavarovanj, navedene v 1. členu tega zakona ali v Uredbi 785/2004/ES. Ukrep prepovedi sklepanja novih zavarovalnih pogodb se lahko nanaša le na tisto vrsto obveznega zavarovanja po tem zakonu ali po Uredbi 785/2004/ES, na katero se nanašajo zavarovalni pogoji, za katere je Agencija ugotovila, da niso skladni z zakonom ali Uredbo 785/2004/ES.

7. člen

Zavarovalnica nasproti oškodovancu ali potniku v javnem prometu ne more uveljavljati ugovorov, ki jih ima proti svojemu zavarovancu, ker ta ni ravnal po zakonu, zavarovalni pogodbi, zavarovalnih pogojih ali Uredbi 785/2004/ES.

V primerih, določenih z zakonom ali zavarovalnimi pogoji, ima zavarovalnica, ki je poravnala škodo oškodovancu ali plačala zavarovalnino, pravico uveljavljati povračilo izplačanih zneskov skupaj z obrestmi in stroški od zavarovanca oziroma od odgovorne osebe.

Pri zavarovanju avtomobilske odgovornosti ima zavarovalnica pravico uveljavljati povračilo iz prejšnjega odstavka od zavarovanca oziroma od odgovorne osebe samo v primerih:

1. če je voznik vozilo uporabljal za drugačen namen, kot je to določeno v zavarovalni pogodbi;

2. če voznik ni imel veljavnega vozniškega dovoljenja tiste oziroma tistih kategorij, v katero spada vozilo, ki ga je vozil, razen če je vozilo vozil kandidat za voznika motornih vozil ali skupine vozil pri učenju vožnje ob upoštevanju vseh predpisov, ki urejajo ta pouk;
3. če je bilo vozniku odvzeto ali začasno odvzeto vozniško dovoljenje oziroma se mu je izvrševala izrečena kazen ali varstveni ukrep prepovedi vožnje vozila določene vrste ali kategorije, oziroma varstveni ukrep prepovedi uporabe tujega vozniškega dovoljenja na ozemlju Republike Slovenije, varnostni ukrep odvzema vozniškega dovoljenja ali kazen prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja;
4. če je voznik vozilo upravljal pod vplivom alkohola, mamil, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi, in sicer nad dovoljeno mejo;
5. če je voznik škodo povzročil namenoma;
6. če vozilo, ki ga je voznik vozil, ni bilo tehnično brezhibno;
7. če je voznik po nesreči zapustil kraj dogodka, ne da bi posredoval svoje osebne podatke in podatke o zavarovanju.

Če je z zavarovalnimi pogoji za povečano nevarnost določena dodatna premija, pa ta ni bila plačana, ima zavarovalnica pravico uveljavljati povračilo izplačanih zneskov, skupaj z obrestmi in stroški od zavarovanca oziroma odgovorne osebe, v sorazmerju med plačano premijo in premijo, ki bi morala biti plačana zaradi povečane nevarnosti.

Zavarovalnica nima pravice od zavarovanca uveljavljati povračila iz drugega odstavka tega člena za del škode, za katero je odgovoren oškodovanec, ki je pristal, da se prevaža z vozilom pod okoliščinami iz 2., 3., 4. in 6. točke tretjega odstavka tega člena, kljub temu, da so mu bile te okoliščine znane.

Zavarovalnica ima pravico uveljavljati povračilo v primerih iz tretjega odstavka tega člena največ v znesku 12.000 eurov. V primeru iz 5. točke tretjega odstavka tega člena zavarovalnica uveljavlja povračilo v celoti.

8. člen

Zavarovalnice in Združenje obdelujejo osebne podatke, potrebne za sklepanje zavarovanj in za obravnavanje odškodninskih zahtevkov, ki izvirajo iz zavarovanj, obveznih po tem zakonu ali po Uredbi 785/2004/ES, v skladu z zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov, in posebnimi predpisi o zbirkah podatkov s področja zavarovanja.

Zavarovalnice in Združenje vzpostavijo, vodijo in vzdržujejo:

1. zbirko podatkov o zavarovancih;
2. zbirko podatkov o škodnih dogodkih;
3. zbirko podatkov za presojo zavarovalnega kritja in višine odškodnine.

V zbirki podatkov iz 1. točke drugega odstavka tega člena se zbirajo naslednji osebni podatki:

1. ime in priimek, datum in kraj rojstva, stalno ali začasno prebivališče zavarovanca, enotna matična številka občana in davčna številka;

2. ime zavarovalnice, številka police, trajanje zavarovanja, zavarovalni predmet in zavarovalno kritje.

V zbirki podatkov iz 2. točke drugega odstavka tega člena se zbirajo naslednji osebni podatki:

1. ime in priimek, datum in kraj rojstva, stalno ali začasno prebivališče, državljanstvo v škodnem dogodku udeleženi oseb in prič;
2. kazniva dejanja in prekrški v zvezi s škodnim dogodkom;
3. vrsta škodnega dogodka;
4. kraj, čas in potek škodnega dogodka;
5. opis škode v škodnem dogodku.

V zbirki podatkov iz 3. točke drugega odstavka tega člena se zbirajo naslednji podatki:

1. ime in priimek, datum in kraj rojstva, stalno ali začasno prebivališče zavarovanca, za katerega se ugotavlja zavarovalno kritje, in oškodovanca;
2. predhodne poškodbe in zdravstveno stanje, vrsta telesnih poškodb, trajanje zdravljenja in posledice za oškodovanca;
3. dohodki zavarovanca in oškodovanca;
4. upokojitve (redne in invalidske), prekvalifikacije in stopnje invalidnosti;
5. stroški za medicinsko oskrbo, zdravila in ortopedske pripomočke;
6. prekrški po zakonu, ki ureja varnost v cestnem prometu, kazniva dejanja zoper varnost cestnega prometa ter kazniva dejanja goljufije na področju zavarovalništva.

Osebni podatki iz tretjega, četrtega in petega odstavka tega člena se zbirajo na naslednji način:

1. neposredno od posameznika, na katerega se nanašajo;
2. od drugih oseb (prič škodnega dogodka);
3. podatki iz tretjega odstavka tega člena se lahko zbirajo tudi iz zbirk podatkov posameznih zavarovalnic in Združenja ter iz evidence registriranih prometnih sredstev in iz centralnega registra prebivalstva, ki jih vodi ministrstvo, pristojno za notranje zadeve, ali iz zbirk podatkov Davčne uprave Republike Slovenije. Zavarovalnice in Združenje lahko podatke iz tega odstavka uporabljajo zgolj za namen, za katerega so bili podatki pridobljeni;
4. podatki iz 1., 3., 4. in 5. točke četrtega odstavka tega člena se lahko zbirajo tudi iz zbirk podatkov ministrstva, pristojnega za notranje zadeve;
5. podatki iz 2. točke četrtega odstavka tega člena se lahko zbirajo tudi iz zbirk pravosodnih organov ter ministrstva, pristojnega za pravosodje, in sicer iz kazenske evidence ali evidence pravnomočnih sodb ali sklepov o prekrških ter skupne evidence kazenskih točk v cestnem prometu;
6. podatki iz petega odstavka tega člena se lahko zbirajo tudi:

- podatki iz 2. in 5. točke iz zbirk podatkov zdravstvenih ustanov;
- podatki iz 3. točke iz zbirk podatkov delodajalca, Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje in centrov za socialno delo občin;
- podatki iz 4. točke iz zbirk podatkov Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje;
- podatki iz 6. točke petega odstavka se zbirajo iz zbirk ministrstva, pristojnega za pravosodje in notranje zadeve, ter prekrškovnih organov, ki obravnavajo prekrške s področja prometa, in sicer iz evidence pravnomočnih sodb ali sklepov o prekrških, skupne evidence kazenskih točk v cestnem prometu ali iz kazenske evidence.

Kadar zavarovalnica oziroma Združenje zbira podatke o posamezniku iz že obstoječih zbirk podatkov, o tem ni dolžna predhodno obvestiti posameznika, na katerega se podatki nanašajo.

Organi, organizacije in posamezniki, ki imajo podatke oziroma zbirke podatkov iz prejšnjih odstavkov, morajo te podatke na zahtevo posredovati zavarovalnici oziroma Združenju. Zavarovalnice ali Združenje pa lahko brez posebne zahteve pridobijo podatke oziroma zbirke podatkov o prometnih nesrečah z vpogledom v elektronske zapisnike policije o prometnih nesrečah, pri čemer mora biti zagotovljena možnost preverjanja pravne podlage in namena posredovanja osebnih podatkov, in sicer za obdobje, ko je mogoče zakonsko varstvo posameznika zaradi nedopustnega posredovanja osebnih podatkov.

Podatki iz 1. točke drugega odstavka tega člena se shranjujejo deset let po prenehanju zavarovalne pogodbe, v primeru nastanka škodnega dogodka pa deset let po koncu obdelave škodnega dogodka. Podatki iz 2. in 3. točke drugega odstavka tega člena se shranjujejo deset let po koncu obdelave škodnega dogodka. Po preteku roka za shranjevanje se podatki iz zbirk podatkov iz drugega odstavka tega člena zbrišejo.

Ne glede na prejšnji odstavek se podatki iz 2. točke četrtega odstavka in 6. točke petega odstavka tega člena shranjujejo ob upoštevanju rokov, ki so določeni za zakonsko in sodno rehabilitacijo v Kazenskem zakoniku (Uradni list RS, št. 95/04 – uradno prečiščeno besedilo).

Zavarovalnice in Združenje lahko podatke iz tretjega, četrtega in petega odstavka tega člena posredujejo tuji zavarovalnici ali tujemu zavarovalnemu biroju, če je bil v nesreči udeležen tuj državljan.

Zavarovalnice pridobivajo podatke za sklepanje in izvajanje zavarovanj v skladu s 5. členom tega zakona preko neposredne povezave informacijskih sistemov z evidenco registriranih vozil, ki jo vodi ministrstvo, pristojno za notranje zadeve. Za sklepanje in izvajanje zavarovanj se zavarovalnicam preko Združenja posredujejo vsi podatki, ki se vodijo v evidenci registriranih vozil.

8.a člen

Denarni zneski iz 7., 12. in 33.b člena tega zakona se spremenijo vsakih pet let upoštevajoč evropski indeks cen življenjskih potrebščin, ki ga predpisuje Uredba Sveta (ES) št. 2494/95 z dne 23. oktobra 1995 o harmoniziranih indeksih cen življenjskih potrebščin (UL L št. 257 z dne 27. 10. 1995, str. 1). Denarni zneski se spremenijo za odstotno razliko, ki jo za petletno obdobje od zadnje spremembe teh zneskov določa evropski indeks cen življenjskih potrebščin, kakršnega objavlja Statistični urad Evropskih skupnosti.

Denarne zneske, spremenjenje v skladu s prejšnjim odstavkom, objavi minister, pristojen za finance, v Uradnem listu Republike Slovenije.

Način spremembe zavarovalne vsote iz 33.b člena tega zakona velja tudi za neizkoriščeni del zavarovalne vsote.

8.b člen

Oškodovanec ali njegov pravni zastopnik lahko za uveljavljanje odškodninskih zahtevkov in zahtevkov iz zavarovanja potnikov v javnem prometu na podlagi pisne zahteve pridobi podatke o nesreči iz zbirke elektronskih zapisnikov policije o prometnih nesrečah.

II. ZAVAROVANJE POTNIKOV V JAVNEM PROMETU PROTI POSLEDICAM NESREČE

9. člen

Lastniki prometnih sredstev, ki se uporabljajo za prevoz potnikov v javnem prometu, morajo skleniti pogodbo o zavarovanju potnikov v javnem prometu proti posledicam nesreče.

Pogodbo iz prvega odstavka tega člena morajo skleniti lastniki:

1. avtobusov, s katerimi se opravlja javni prevoz v domačem in mednarodnem linijskem ali izvenlinijskem – prostem prometu;
2. avtobusov, s katerimi se opravlja prevoz na delo in z dela, ter avtobusov turističnih organizacij za prevoz turistov;
3. taksi vozil;
4. tirnih prometnih sredstev za prevoz potnikov;
5. plovil, s katerimi se opravlja javni prevoz potnikov po morju in notranjih vodah na rednih in posebnih linijah ali z izrednimi prevozi;
6. drugih prometnih sredstev, ne glede na vrsto pogona, s katerimi se opravlja javni prevoz proti plačilu.

V primeru, da lastnik prometnega sredstva in prevoznik nista ista oseba, mora pogodbo iz prvega odstavka tega člena skleniti prevoznik.

10. člen

Za potnika v javnem prometu se šteje oseba, ki potuje v katerem od prometnih sredstev iz 9. člena tega zakona, ne glede na to, ali ima za potovanje veljavno vozovnico ali ne, kakor tudi oseba, ki ima pravico do brezplačne vožnje, razen oseb, ki so zaposlene na prometnem sredstvu.

Za potnika se šteje tudi oseba, ki vstopa v prometno sredstvo ali med potovanjem ali po njem izstopa iz njega, kakor tudi oseba, ki je pred vstopom ali po izstopu poškodovana zaradi obratovanja prometnega sredstva.

11. člen

Potnik v javnem prometu oziroma upravičenec v primeru potnikove smrti ima pravico zahtevati plačilo zavarovalnine neposredno od zavarovalnice. Njena obveznost se določa v skladu z določili zavarovalne pogodbe, sklenjene na podlagi zavarovalnih pogojev za nezgodno zavarovanje. Obveznost je omejena z zavarovalnimi vsotami, ki veljajo na dan zavarovalnega primera, če niso v zavarovalni pogodbi dogovorjene višje vsote.

12. člen

Najnižje zavarovalne vsote, na katere mora biti sklenjeno zavarovanje potnikov v javnem prometu, so:

- za primer smrti 4.200 eurov;
- za primer trajne izgube splošne zmožnosti (invalidnosti) 8.400 eurov;
- za primer začasne nezmožnosti za delo za povračilo izgubljenega dohodka in nujno potrebnih stroškov zdravljenja 2.100 eurov.

13. člen

Če je potnik ali drugi upravičenec utrpel večjo škodo, kot je znašala zavarovalnina, ki jo je prejel iz tega zavarovanja, ima proti osebi, ki je odgovorna za škodni dogodek, ali njeni odgovornostni zavarovalnici, pravico le do odškodninskega zahtevka za preostanek pravno priznane škode. Potniku ali drugemu upravičencu, kateremu je odgovorna oseba ali njena zavarovalnica povrnila vso škodo, ugasne pravica do zavarovalnine iz zavarovanja potnikov v javnem prometu do višine izplačane odškodnine.

14. člen

Če lastnik ni sklenil zavarovanja potnikov po tem zakonu, odgovarja za plačilo zavarovalnine potniku ali drugemu upravičencu Združenje v skladu z zavarovalnimi pogoji, po katerih sklepajo ta zavarovanja zavarovalnice. Združenje ima od lastnika nezavarovanega prometnega sredstva pravico zahtevati povračilo izplačane zavarovalnine z zamudnimi obrestmi in stroški.

III. ZAVAROVANJE LASTNIKA VOZILA PROTI ODGOVORNOSTI ZA ŠKODO, POVZROČENO TRETJIM OSEBAM

15. člen

Lastnik vozila mora skleniti pogodbo o zavarovanju odgovornosti za škodo, ki jo z uporabo vozila povzroči tretjim osebam zaradi smrti, telesne poškodbe, prizadetega zdravja, uničenja in poškodovanja stvari (v nadaljnjem besedilu: zavarovanje avtomobilske odgovornosti), razen proti odgovornosti za škodo na stvareh, ki jih je sprejel v prevoz. Zavarovanje avtomobilske odgovornosti pri uporabi vozil, registriranih v Republiki Sloveniji, mora biti sklenjeno v skladu z določbami tega zakona.

16. člen

Vozila po tem zakonu so vozila za prevoz oseb, za prevoz stvari in za vleko ter delovna vozila in traktorji, ki morajo imeti po predpisih o registraciji prometno dovoljenje.

Registracija se lahko opravi in izda prometno dovoljenje oziroma druga ustrezna listina, ki se zahteva po zakonu, ki ureja varnost cestnega prometa, po predložitvi dokaza o sklenjeni zavarovalni pogodbi za zavarovanje avtomobilske odgovornosti. Zavarovanje mora biti sklenjeno tudi pred izdajo preizkusnih tablic za čas njihove veljavnosti.

Zavarovalnica ali Združenje mora takoj ob sklenitvi zavarovalne pogodbe za zavarovanje avtomobilske odgovornosti o tem obvestiti organ, pristojen za vodenje evidence registriranih vozil.

Obvestilo iz prejšnjega odstavka mora vsebovati naslednje podatke:

- naziv zavarovalnice, pri kateri je sklenjena zavarovalna pogodba;
- ime in priimek oziroma firma, naziv, datum in kraj rojstva, naslov stalnega ali začasnega prebivališča oziroma sedeža zavarovanca;
- registrsko označbo, vrsto, znamko, tip, leto izdelave, številko šasije oziroma karoserije, moč in prostornino motorja, število sedežev in stojišč vozila;
- številko zavarovalne police, ki krije zavarovanje avtomobilske odgovornosti.

Način obveščanja iz prejšnjega odstavka predpiše minister, pristojen za notranje zadeve.

Določbe tega zakona o zavarovanju avtomobilske odgovornosti se nanašajo tudi na vozila oboroženih sil, ki se uporabljajo v cestnem prometu.

17. člen

Pravice do odškodnine iz zavarovanja avtomobilske odgovornosti nimajo:

1. voznik vozila, s katerim je bila povzročena škoda;
2. zavarovalec, lastnik, solastnik in skupni lastnik vozila, s katerim je bila povzročena škoda, in sicer za škodo na stvareh;
3. oškodovanci, katerim je škoda nastala:
 - zaradi uporabe vozila na športnih prireditvah, za katere so bila izdana uradna dovoljenja, pri katerih je pomembno, da se doseže največja hitrost, ali pri vadbenih vožnjah;
 - zaradi delovanja jedrske energije, nastale med prevozom jedrskega materiala;
 - zaradi vojnih operacij, uporov ali terorističnih dejanj, pri čemer mora zavarovalnica dokazati, da je škodo povzročil tak dogodek.

18. člen

Z zavarovanjem avtomobilske odgovornosti so kriti tudi odškodninski zahtevki zavodov za zdravstveno, pokojninsko in invalidsko zavarovanje za stroške zdravljenja in druge nujne stroške, nastale v skladu s predpisi o zdravstvenem zavarovanju, ter za sorazmeren del prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, kar se določi v kapitaliziranem znesku glede na preostalo delovno dobo in starost poškodovanca, ki sta potrebni za pridobitev pravice do starostne pokojnine, vendar šele po poplačilu odškodninskih zahtevkov ostalih oškodovancev in do višine zavarovalne vsote.

Pod pogoji iz prejšnjega odstavka so kriti tudi subrogacijski zahtevki zavarovalnic za izplačane stroške iz dodatnega zdravstvenega zavarovanja.

Kritje zahtevkov po prvem in drugem odstavku tega člena se nanaša na izplačane stroške osebe, kateri mora zavarovalnica na podlagi tega zakona povrniti škodo in sicer v deležu odškodninske odgovornosti svojega zavarovanca.

Ne glede na določbo prvega in tretjega odstavka tega člena so zavarovalnice dolžne plačati Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije vnaprejšnjo pavšalno odškodnino za škodo, ki nastane zavodu zaradi smrti ali poškodb zavarovanih oseb v prometnih nesrečah.

Vnaprejšnja pavšalna odškodnina iz prejšnjega odstavka znaša 6,5% od obračunane kosmate zavarovalne premije za obvezno avtomobilsko zavarovanje.

Zavarovalnice plačajo pavšalno odškodnino iz prejšnjega odstavka Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije najpozneje do 15. v mesecu, za zavarovalne premije, ki so bile obračunane v predhodnem mesecu.

S plačilom vnaprejšnje pavšalne odškodnine iz prejšnjega odstavka se šteje za poravnano vsa škoda, ki nastane Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije zaradi smrti ali poškodb zavarovanih oseb v prometnih nesrečah.

19. člen

Obveznost zavarovalnice iz zavarovanja avtomobilske odgovornosti je omejena z zavarovalno vsoto, veljavno na dan škodnega dogodka, če z zavarovalno pogodbo ni dogovorjena višja vsota. Najnižja zavarovalna vsota, na katero mora biti sklenjeno zavarovanje avtomobilske odgovornosti, znaša:

- a) za škodo zaradi smrti, telesne poškodbe in prizadetega zdravja, ki izvira iz posameznega škodnega dogodka ne glede na število oškodovancev, 5.000.000 evrov,
- b) za škodo zaradi uničenja ali poškodovanja stvari, ki izvira iz posameznega škodnega dogodka ne glede na število oškodovancev, 1.000.000 evrov.

Ob spremembi zavarovalnih vsot iz člena 1 Druge direktive Sveta 84/5/EGS, ki jih Evropska komisija objavi v Uradnem listu Evropske unije, Vlada Republike Slovenije skladno s tem spremeni najnižje zavarovalne vsote iz prejšnjega odstavka in jih objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Način spremembe zavarovalnih vsot v primeru iz prejšnjega odstavka velja tudi za neizkoriščene dele zavarovalnih vsot.

20. člen

Oškodovanec lahko zahteva povrnitev škode, ki jo krije zavarovanje avtomobilske odgovornosti, neposredno od zavarovalnice.

Zavarovalnica odgovarja za škodo do višine zavarovalne vsote nerazdelno skupaj z ostalimi odgovornimi osebami.

20.a člen

Zavarovalnica mora najkasneje v treh mesecih od dneva, ko je oškodovanec vložil svoj odškodninski zahtevek:

- če odgovornost ni sporna in je bila škoda v celoti ocenjena, dati utemeljeno ponudbo za odškodnino,
- če je odgovornost sporna ali ni bila natančno ugotovljena oziroma če škoda ni bila v celoti ocenjena, dati utemeljen odgovor na odškodninski zahtevek.

Če zavarovalnica v primeru iz prve alineje prejšnjega odstavka ne predloži ponudbe najkasneje v treh mesecih od dneva, ko je oškodovanec vložil svoj odškodninski zahtevek, pride v zamudo.

Oškodovanec, ki zahteva povrnitev škode iz 42.a člena, lahko sproži pravne postopke proti tuji odgovornostni zavarovalnici v državi svojega stalnega prebivališča oziroma sedeža.

21. člen

Zavarovanje avtomobilske odgovornosti krije tudi škodo, povzročeno z vozilom, ki ga je uporabljala nepooblaščen oseb.

Zavarovalnica, ki v primeru iz prejšnjega odstavka povrne škodo, vstopi v pravice oškodovanca nasproti osebi, ki je odgovorna za škodo, in sicer do višine izplačane odškodnine z obrestmi in stroški.

Za škodo, ki jo povzroči priklopno vozilo, dokler je speto z motornim vozilom in potem, ko ločeno od motornega vozila učinkuje v funkcionalni povezanosti z njim, oškodovancu solidarno odgovarjata lastnik motornega vozila in priklopnega vozila. Oškodovanec lahko zahteva povrnitev škode od odgovornostne zavarovalnice motornega vozila ali priklopnega vozila.

22. člen

Če se med trajanjem zavarovanja spremeni lastnik vozila, zavarovalna pogodba preneha veljati, ko novi lastnik vozila sklene pogodbo o zavarovanju avtomobilske odgovornosti. To pogodbo mora novi lastnik skleniti najkasneje pred registracijo vozila na svoje ime. Prejšnjemu lastniku se vrne sorazmerni del neizkoriščene premije, če iz tega zavarovanja ni bila izplačana odškodnina.

23. člen

Zavarovanje avtomobilske odgovornosti krije tudi škodo, ki je bila povzročena na ozemlju držav članic Evropskih skupnosti, ki delujejo v okviru Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: države članice EU) in držav, katerih nacionalni zavarovalni biro je podpisnik Multilateralnega sporazuma ali Splošnih pravil, in sicer brez plačila dodatne premije.

Odgovornostna zavarovalnica mora škodo, ki je bila povzročena v državah članicah EU in državah, katerih nacionalni zavarovalni biro je podpisnik Multilateralnega sporazuma ali Splošnih pravil, plačati do višine, določene s predpisi o zavarovanju avtomobilske odgovornosti tiste države, v kateri je nastal škodni dogodek. Če so najnižje zavarovalne vsote v tej državi nižje od vsot iz 19. člena tega zakona, je odgovornostna zavarovalnica dolžna povrniti škodo do vsot iz 19. člena tega zakona.

Za škodo, ki jo povzroči voznik nezavarovanega vozila, ki izvira iz ozemlja Republike Slovenije, na ozemlju držav članic EU ali držav, katerih nacionalni zavarovalni biro je podpisnik Multilateralnega sporazuma, ali države, v kateri nadomešča veljavno mednarodno

listino o sklenitvi zavarovanja avtomobilske odgovornosti registrska tablica, odgovarja Združenje s sredstvi škodnega sklada v skladu s sklenjenimi mednarodnimi sporazumi.

Združenje odgovarja s sredstvi škodnega sklada za plačilo škod, ki jih v državah članicah EU in državah, katerih nacionalni zavarovalni biro je podpisnik Multilateralnega sporazuma ali Splošnih pravil, povzročijo vozniki vozil, zavarovanih pri zavarovalnici, ki je registrirana za sklepanje zavarovanj, ki so po tem zakonu obvezna, kolikor članica Združenja ni izpolnila svoje obveznosti na podlagi sklenjenega zavarovanja.

Ozemlje, iz katerega izvira vozilo, pomeni:

- ozemlje države, katere registrsko tablico ima vozilo, ne glede na to, ali je ta tablica stalna ali začasna, ali,
- če vozilo ne potrebuje registrske tablice, pa vozilo nosi označbo o sklenjenem zavarovanju oziroma drugo označbo, ki je analogna registrski tablici, ozemlje države, kjer je bila označba izdana,
- če vozilo ne potrebuje registrske tablice niti druge analogne označbe, ozemlje države, kjer ima stalno prebivališče uporabnik vozila,
- če vozilo nima registrske tablice ali ima registrsko tablico, ki ne ustreza ali ne ustreza več vozilu, in je bilo udeleženo v nesreči, ozemlje države, v kateri se je nesreča zgodila.

Ne glede na drugi odstavek 6. člena ZZavar se lahko za državo članico, v kateri zavarovanje krije nevarnost, v primeru, če je vozilo odposlano iz ene države članice EU v drugo, v tridesetih dneh od dneva, ko je kupec prevzel vozilo, šteje tudi država članica, v katero je bilo vozilo odposlano, ne glede na to ali je bilo vozilo v tej državi članici tudi registrirano.

24. člen

Voznik vozila, za katero mora biti po tem zakonu sklenjeno zavarovanje avtomobilske odgovornosti in ki izvira z ozemlja države, katere nacionalni zavarovalni biro ni podpisnik Multilateralnega sporazuma, mora pred vstopom v Republiko Slovenijo pokazati veljavno mednarodno listino o sklenitvi zavarovanja avtomobilske odgovornosti, ki velja za območje držav članic EU.

Pri vozilih, ki izvirajo iz ozemlja države, katere nacionalni zavarovalni biro je podpisnik Multilateralnega sporazuma, nadomešča mednarodno listino registrska tablica.

Mednarodne listine, ki se štejejo za veljavne, določi Združenje v skladu s sklenjenimi mednarodnimi sporazumi.

25. člen

Če voznik vozila, ki izvira iz ozemlja države, katere nacionalni zavarovalni biro ni podpisnik Multilateralnega sporazuma, ob vstopu v Republiko Slovenijo ne pokaže veljavne mednarodne listine o sklenjenem zavarovanju avtomobilske odgovornosti, mora tako zavarovanje, z veljavnostjo za čas bivanja v državah članicah EU, vendar ne za manj kot 15 dni, skleniti pri zavarovalnici, ki je registrirana za sklepanje zavarovanj, ki so po tem zakonu obvezna. Če voznik te obveznosti ne opravi pred vstopom v državo, se ga z vozilom na meji zavrne.

Nadzor nad izpolnjevanjem obveznosti voznikov vozil s tujo registracijo po tem in prejšnjem členu izvaja policija. Kadar vozila, ki izvirajo iz ozemlja druge države članice EU ali

tretje države, vstopajo v Republiko Slovenijo iz ozemlja druge države članice, policija izvaja nadzor z nesistematičnim preverjanjem, ki ni usmerjeno izključno v preverjanje zavarovanja avtomobilske odgovornosti.

Če policija pri nadzoru v državi ugotovi, da voznik nima veljavne mednarodne listine ali potrdila o sklenjenem zavarovanju pri zavarovalnici, ki je registrirana za sklepanje zavarovanj, ki so po tem zakonu obvezna, ukrepa po določilih 3. člena tega zakona.

26. člen

Za škodo na ozemlju Republike Slovenije, ki je povzročena z vozilom, ki izvira iz držav članic EU in držav, katerih nacionalni zavarovalni biro je podpisnik Multilateralnega sporazuma ali Splošnih pravil, odgovarja Združenje. To lahko za obravnavanje odškodninskih zahtevkov pooblasti eno od zavarovalnic, svojih članic.

Kadar članica Združenja, ki je obravnavala škodo za tujo odgovornostno zavarovalnico na podlagi sklenjenih mednarodnih sporazumov, ne dobi povrnjenih sredstev, do katerih je po mednarodnih sporazumih upravičena, povrne ta sredstva članici Združenje iz škodnega sklada, na način, ki ga določi Združenje.

27. člen

Oškodovanec, ki mu je bila povzročena škoda v Republiki Sloveniji z uporabo vozila, ki izvira iz države članice EU oziroma države, katere nacionalni zavarovalni biro je podpisnik Multilateralnega sporazuma ali Splošnih pravil (v nadaljnjem besedilu: vozilo, ki izvira iz tuje države), lahko odškodninski zahtevek za povrnitev škode vloži pri Združenju ali pri zavarovalnici, članici Združenja, ki je korespondent za obravnavanje odškodninskih zahtevkov tuje odgovornostne zavarovalnice.

Združenje oziroma korespondent za obravnavanje odškodninskih zahtevkov tuje odgovornostne zavarovalnice mora v treh mesecih od dneva, ko je oškodovanec vložil svoj odškodninski zahtevek:

- če odgovornost ni sporna in je bila škoda v celoti ocenjena, dati utemeljeno ponudbo za odškodnino,
- če je odgovornost sporna ali ni bila natančno ugotovljena oziroma če škoda ni bila v celoti ocenjena, dati utemeljen odgovor na odškodninski zahtevek.

Če Združenje oziroma korespondent za obravnavanje odškodninskih zahtevkov tuje odgovornostne zavarovalnice v primeru iz prve alineje prejšnjega odstavka ne predloži ponudbe v treh mesecih od dneva, ko je oškodovanec vložil svoj odškodninski zahtevek, pride v zamudo.

Če o odškodninskem zahtevku ni odločeno v treh mesecih po vložitvi, lahko oškodovanec vloži tožbo proti Združenju.

28. člen

Za škodo, ki jo povzroči voznik vozila, ki izvira iz tuje države, za katero je bilo sklenjeno zavarovanje ob vstopu v Republiko Slovenijo pri zavarovalnici, članici Združenja, odgovarja zavarovalnica, pri kateri je bilo zavarovanje sklenjeno.

29. člen

Za škodo, ki jo povzroči voznik vozila, ki izvira iz tujine, ki ni zavarovano ali vozilo pripada osebi iz druge države članice EU, za katero velja izjema glede obveznosti zavarovanja avtomobilske odgovornosti, odgovarja Združenje s sredstvi škodnega sklada.

V primeru iz prejšnjega odstavka ima škodni sklad, ki je poravnal škodo oškodovancu, pravico uveljavljati povračilo izplačanih zneskov in stroškov od pristojnega tujega škodnega sklada, skladno s sklenjenimi mednarodnimi sporazumi.

29.a člen

Zavarovalnica države članice EU, ki namerava v Republiki Sloveniji neposredno opravljati zavarovalne posle zavarovanja avtomobilske odgovornosti, mora imenovati pooblaščenca, ki ima sedež ali stalno prebivališče v Republiki Sloveniji. Ime in naslov pooblaščenca mora sporočiti Agenciji in informacijskemu centru pri Združenju.

Pooblaščenec iz prejšnjega odstavka v imenu in za račun zavarovalnice države članice EU zbira informacije in sprejema ukrepe, potrebne za reševanje odškodninskih zahtevkov, in izvrši ustrezno plačilo odškodnin iz naslova teh zavarovalnih pogodb, ki krijejo nevarnosti v Republiki Sloveniji.

Pooblaščenec mora biti sposoben obravnavati odškodninske zahteve v slovenskem jeziku.

IV. ZAVAROVANJE LASTNIKA ZRAKOPLOVA PROTI ODGOVORNOSTI ZA ŠKODO, POVZROČENO POTNIKOM, PRTLJAGI, TOVORU IN TRETJIM OSEBAM

30. člen

Lastnik zrakoplova mora skleniti pogodbo o zavarovanju odgovornosti za škodo, povzročeno potnikom, prtljagi, tovoru in tretjim osebam, ki jo povzroči zrakoplov, registriran v Republiki Sloveniji, v letu ali na tleh, v skladu z določbami tega zakona in Uredbo 785/2004/ES.

Pogodbo o zavarovanju iz prejšnjega odstavka sklene lastnik zrakoplova glede na dovoljene komercialne letalske dejavnosti letalskega prevoznika ali operatorja zrakoplova oziroma glede na dovoljene nekomercialne letalske aktivnosti operatorja zrakoplova v času izvedbe leta. Pri tem se glede potnikov upošteva certificirano oziroma dovoljeno število potniških sedežev, glede tovora pa certificirana oziroma dovoljena masa koristnega tovora za posamezen zrakoplov, kolikor odbor iz 9. člena Uredbe 785/2004/ES ne odloči drugače. Smiselno enako se upošteva mnenje Komisije Evropske unije, dano v zvezi z izvajanjem navedene uredbe.

Obveznost zavarovanja odgovornosti v skladu z Uredbo 785/2004/ES velja tudi za letalskega prevoznika in operatorja tujega zrakoplova, ki prihaja v zračni prostor Republike Slovenije.

Obveznost iz prvega odstavka tega člena ne velja za zrakoplove oboroženih sil Republike Slovenije in za druge državne zrakoplove ter za naprave, za katere se ne uporablja Uredba 785/2004/ES.

V dokazilu o zavarovanju iz prvega odstavka 5. člena Uredbe 785/2004/ES mora zavarovalnica navesti tudi, katera zavarovanja so zajeta in v kakšnem obsegu ter da je zavarovanje sklenjeno v skladu z navedeno uredbo.

31. člen

Obveznost zavarovalnice iz zavarovanja odgovornosti po 30. členu tega zakona je omejena z zavarovalno vsoto, veljavno na dan škodnega dogodka, če z zavarovalno pogodbo ni dogovorjena višja vsota.

Najnižja zavarovalna vsota iz posameznega škodnega dogodka ne glede na število oškodovancev, na katero mora biti sklenjeno zavarovanje iz tega poglavja, je določena z Uredbo 785/2004/ES.

V zvezi z izvajanjem prvega odstavka 6. člena Uredbe 785/2004/ES je za nekomercialne operacije zrakoplovov z MTOM, ki znaša 2700 kg ali manj, določena najnižja zavarovalna vsota za zavarovanje odgovornosti do potnikov, in sicer v višini, ki ne sme biti nižja od 100.000 SDR za posameznega potnika.

32. člen

Če je škoda povzročena z nezavarovanim zrakoplovom, za katerega velja obvezno zavarovanje po tem zakonu ali Uredbi 785/2004/ES, razen pri zavarovanju odgovornosti za škodo, povzročeno tovoru, odgovarja Združenje tako, kakor bi odgovarjala zavarovalnica, če bi bilo sklenjeno zavarovanje, in sicer največ do zavarovalne vsote, ki je bila predpisana na dan škodnega dogodka.

Združenje ne odgovarja za škodo, ki jo povzroči neznani zrakoplov ali druga letalna naprava.

33. člen

Za škode, ki jih povzročijo nezavarovani zrakoplovi ali druge letalne naprave, se uporabljata določbi 40. in 41. člena tega zakona.

IV.a ZAVAROVANJE LASTNIKA ČOLNA PROTI ODGOVORNOSTI ZA ŠKODO, POVZROČENO TRETJIM OSEBAM

33.a člen

Lastnik čolna oziroma uporabnik čolna na motorni pogon z močjo večjo kot 3.7 kW, ki je vpisan v vpisnik morskih čolnov, ki ga vodi Uprava Republike Slovenije za pomorstvo, mora skleniti pogodbo o zavarovanju odgovornosti za škodo, ki jo z uporabo čolna povzroči tretjim osebam zaradi smrti, telesne poškodbe in prizadetega zdravja (v nadaljnjem besedilu: zavarovanje odgovornosti za škodo povzročeno tretjim osebam z uporabo čolna), razen proti odgovornosti za škodo na stvareh, ki jih je sprejel v prevoz.

Zahtevi za vpis čolna v vpisnik morskih čolnov je potrebno priložiti dokaz o sklenjeni zavarovalni pogodbi, ki mora biti sklenjena za najmanj toliko časa, kolikor bo veljalo dovoljenje za plovbo.

Osebe, ki se prevažajo s čolnom, se ne štejejo za tretje osebe po tem zakonu.

Lastnik tujega čolna, ki prihaja v teritorialno morje ali notranje morske vode Republike Slovenije, mora imeti sklenjeno veljavno zavarovalno pogodbo o zavarovanju odgovornosti za škode iz prvega odstavka tega člena, če ni dana druga varščina za povrnitev škode ali če z mednarodno pogodbo ni drugače določeno.

Obveznost iz prvega odstavka tega člena ne velja za čolne oboroženih sil Republike Slovenije.

33.b člen

Obveznost zavarovalnice iz zavarovanja odgovornosti po prejšnjem členu je omejena z zavarovalno vsoto, veljavno na dan škodnega dogodka, če z zavarovalno pogodbo ni dogovorjena višja vsota.

Najnižja zavarovalna vsota za škode iz posameznega škodnega dogodka ne glede na število oškodovancev, na katero mora biti sklenjeno zavarovanje, znaša 210.000 eurov.

33.c člen

Združenje ne odgovarja za škodo, ki je povzročena z neznanim čolnom.

33.č člen

Za škode, ki so povzročene z nezavarovanim čolnom, se uporabljata določbi 40. in 41. člena tega zakona.

33.d člen

Za zavarovanje odgovornosti za škodo, povzročeno tretjim osebam z uporabo čolna, se smiselno uporabljajo določbe 17., 20. in 22. člena tega zakona.

V. ŠKODNI SKLAD

34. člen

Za plačilo škod, ki jih oškodovancem povzročijo vozniki nezavarovanih in neznanih vozil, nezavarovanih zrakoplovov ali drugih letalnih naprav in nezavarovanih čolnov, se pri Združenju ustanovi škodni sklad. Iz škodnega sklada se plačujejo tudi zavarovalnine potnikom v javnem prometu zaradi posledic nesreče, če lastnik javnega prometnega sredstva ni sklenil zavarovalne pogodbe.

Odškodnina se iz sredstev škodnega sklada izplača tudi v primeru, ko je bil uveden stečajni postopek nad zavarovalnico, ki je dolžna plačati odškodnino. V tem primeru se iz sredstev škodnega sklada izplača le tisti del odškodnine, ki ni bil izplačan iz stečajne mase zavarovalnice.

35. člen

V škodni sklad, namenjen za plačilo obveznosti iz prejšnjega člena, plačujejo prispevek vse zavarovalnice, ki so registrirane za sklepanje zavarovanj, obveznih po tem zakonu. Višino najnižjih začetnih sredstev sklada določi minister, pristojen za finance, nato pa sklad dopolnjuje sredstva glede na tekoče potrebe, ki jih Združenje sporoča zavarovalnicam. Prispevek posamezne zavarovalnice je sorazmeren njenemu deležu v prejšnjem letu sklenjenih zavarovanj avtomobilske in letalske odgovornosti, odgovornosti lastnikov čolnov ter zavarovanj potnikov v javnem prometu proti posledicam nesreče v Republiki Sloveniji. Zavarovalnice so dolžne prispevke nakazati v 15 dneh po prejemu sporočila Združenja.

36. člen

Za obveznosti iz 34. člena tega zakona odgovarja Združenje s sredstvi škodnega sklada. Ta lahko obravnavanje odškodninskih zahtevkov prepusti eni od zavarovalnic, ki plačujejo prispevek v sklad. Zavarovalnica ima v tem primeru pravico zahtevati od Združenja povračilo stroškov obravnavanja.

37. člen

Oškodovanec, ki mu je bila povzročena škoda, in potnik v javnem prometu, ki je utrpel nesrečo s prometnim sredstvom iz 34. člena tega zakona, imata pravico vložiti odškodninski zahtevek pri Združenju.

Združenje mora v treh mesecih od dneva, ko je oškodovanec vložil svoj odškodninski zahtevek:

- če odgovornost ni sporna in je bila škoda v celoti ocenjena, dati utemeljeno ponudbo za odškodnino,
- če je odgovornost sporna ali ni bila natančno ugotovljena oziroma če škoda ni bila v celoti ocenjena, dati utemeljen odgovor na odškodninski zahtevek.

Če Združenje v primeru iz prve alineje prejšnjega odstavka ne predloži ponudbe v treh mesecih od dneva, ko je oškodovanec vložil svoj odškodninski zahtevek, pride v zamudo.

Oškodovanec ali potnik imata pravico vložiti proti Združenju tožbo, če odškodnina ali zavarovalnina ni bila plačana v treh mesecih, ko je bil odškodninski zahtevek vložen.

V primeru spora med Združenjem in zavarovalnico glede vprašanja, kdo od njiju je dolžan izplačati odškodnino oškodovancu, pripade ta dolžnost tistemu, pri katerem je oškodovanec najprej vložil svoj odškodninski zahtevek. Ta mora oškodovanca poplačati brez odlašanja. V primeru, ko je kasneje pravnomočno odločeno, da je za izplačilo odškodnine zavezana nasprotna stranka, ima stranka, ki je poravnala škodo oškodovancu, pravico uveljavljati povračilo izplačanih zneskov skupaj z obrestmi in stroški.

38. člen

Če povzroči škodo voznik nezavarovanega vozila, zrakoplova ali druge letalne naprave oziroma čolna ali potnik utрпи nesrečo pri prevozu z nezavarovanim javnim prometnim sredstvom, odgovarja Združenje tako, kot bi odgovarjala zavarovalnica, če bi bilo sklenjeno zavarovanje, in sicer največ do zavarovalne vsote, ki je bila kot najnižja predpisana na dan škodnega dogodka.

39. člen

Če povzroči škodo voznik neznanega vozila, odgovarja Združenje za škodo, ki je nastala zaradi smrti, telesne poškodbe ali telesne okvare, vendar največ do zavarovalne vsote, ki je bila kot najnižja predpisana na dan škodnega dogodka za zavarovanje avtomobilske odgovornosti.

Če je Združenje v primeru iz prejšnjega odstavka kateremukoli oškodovancu iz iste nesreče plačalo odškodnino zaradi smrti ali hude telesne poškodbe, zaradi katere je bolnišnično zdravljenje trajalo najmanj pet dni, Združenje odgovarja tudi za škodo, ki je nastala zaradi uničenja ali poškodovanja stvari, vendar največ do zavarovalne vsote, ki je bila kot

najnižja predpisana za vozila na dan škodnega dogodka, pri čemer znaša soudeležba oškodovanca pri škodi 500 eurov.

40. člen

Zavodi zdravstvenega, invalidskega in pokojninskega zavarovanja, zavarovalnice s subrogacijskimi zahtevki, kakor tudi druge organizacije, ki so neposrednemu oškodovancu kakorkoli povrnile škodo ali njen del, nimajo pravice do povračilnega zahtevka proti Združenju iz škodnega sklada, če je škodni dogodek povzročil voznik neznanega ali nezavarovanega vozila ter nezavarovanega zrakoplova ali druge letalne naprave in nezavarovanega čolna.

41. člen

Združenje ima pravico izplačano odškodnino ali zavarovalnino, skupaj z obrestmi in stroški, izterjati od lastnika vozila, zrakoplova, čolna ter lastnika javnega prometnega sredstva, za katero ta ni sklenil zavarovalne pogodbe po določilih tega zakona ali Uredbe 785/2004/ES in od povzročitelja škodnega dogodka. Lastnik in povzročitelj škodnega dogodka odgovarjata Združenju nerazdelno.

42. člen

Če neznano vozilo po izplačilu odškodnine izsledijo in je lastnik ob škodnem dogodku imel sklenjeno zavarovanje avtomobilske odgovornosti, ima Združenje pravico od zavarovalnice, pri kateri je bila sklenjena zavarovalna pogodba, izterjati izplačano odškodnino skupaj z obrestmi in stroški.

V.a POSEBNOSTI V IZVAJANJU ZAVAROVANJA AVTOMOBILSKE ODGOVORNOSTI

1. Pooblaščenec za obravnavanje odškodninskih zahtevkov

42.a člen

Pooblaščenec za obravnavanje odškodninskih zahtevkov iz naslova zavarovanja avtomobilske odgovornosti (v nadaljnjem besedilu: pooblaščenec) je oseba, ki v imenu in za račun odgovornostne zavarovalnice zbira informacije, sprejema ukrepe, potrebne za reševanje odškodninskih zahtevkov, in izvrši ustrezno plačilo odškodnine v državi stalnega prebivališča oziroma sedeža oškodovanca, iz naslova škod:

- nastalih kot posledica nesreče v državi članici EU, ki ni država stalnega prebivališča oziroma sedeža oškodovanca, ali v tretjih državah, katerih nacionalni zavarovalni biro je član sistema zelene karte, brez vpliva na zakonodajo s področja civilne odgovornosti in mednarodnega zasebnega prava tretjih držav in
- povzročenih z uporabo vozil, katerih lastniki so zavarovanje avtomobilske odgovornosti sklenili pri zavarovalnici iz druge države članice EU in ta vozila izvirajo iz ozemlja druge države članice EU.

Pooblaščenec mora imeti vsa potrebna pooblastila, da zastopa zavarovalnico v odnosu do oškodovancev in državnih organov.

Pooblaščenec mora biti sposoben obravnavati odškodninske zahteve v uradnem jeziku države, za katero je imenovan.

Pooblaščenec lahko dela za eno ali več zavarovalnic.

Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena ima oškodovanec oziroma njegova zavarovalnica pravico do neposrednega uveljavljanja odškodninskega zahtevka proti povzročitelju nesreče ali proti odgovornostni zavarovalnici.

Pravne osebe, na katere so na podlagi zakona prešle oškodovančeve pravice do odškodnine proti povzročitelju nesreče ali njegovi odgovornostni zavarovalnici, in pravne osebe iz 18. člena tega zakona niso upravičene do uveljavljanja zahtevkov za povračilo škode pri pooblaščenca.

42.b člen

Zavarovalnica, ki ima sedež na območju Republike Slovenije, mora za pridobitev dovoljenja Agencije za opravljanje poslov zavarovanja avtomobilske odgovornosti imenovati pooblaščenca v drugih državah članicah EU.

Zavarovalnica preko informacijskega centra pri Združenju obvesti informacijske centre drugih držav članic EU o imenu in naslovu pooblaščenca.

42.c člen

Sistem imenovanja pooblaščenca v državah članicah EU ne vpliva na materialno pravo, ki se uporablja pri obravnavanju konkretnih odškodninskih zahtevkov.

42.č člen

Odgovornostna zavarovalnica ali njen pooblaščenec mora v treh mesecih od dneva, ko je oškodovanec vložil svoj odškodninski zahtevek na odgovornostno zavarovalnico ali na njenega pooblaščenca:

- v primeru, če odgovornost ni sporna in je bila škoda v celoti ocenjena, dati utemeljeno ponudbo za odškodnino,
- v primeru, da je odgovornost sporna ali odgovornost ni bila natančno ugotovljena oziroma če škoda ni bila v celoti ocenjena, dati utemeljen odgovor na odškodninski zahtevek.

Če zavarovalnica v primeru iz prve alineje prejšnjega odstavka ne predloži ponudbe v treh mesecih od dneva, ko je oškodovanec vložil svoj odškodninski zahtevek na odgovornostno zavarovalnico ali na njenega pooblaščenca, pride le-ta v zamudo.

2. Informacijski center

42.d člen

Za učinkovitejše uveljavljanje odškodninskih zahtevkov iz naslova škod, nastalih v nesrečah z uporabo vozil, se v okviru Združenja oblikuje informacijski center.

42.e člen

Informacijski center iz prejšnjega člena:

1. zbira podatke in vodi register podatkov,

2. posreduje podatke iz registra iz prejšnje točke,
3. nudi pomoč oškodovancem pri pridobivanju podatkov iz registra iz 1. točke tega odstavka in pri pridobivanju podatkov iz registrov informacijskih centrov drugih držav članic EU.

Register iz 1. točke prejšnjega odstavka vsebuje podatke o:

1. registrskih označbah registrskih tablic, vrstah, znamkah, tipih, številkah šasij oziroma karoserij vozil, registriranih v Republiki Sloveniji,
2. številkah zavarovalnih polic, ki krijejo zavarovanje avtomobilske odgovornosti vozil iz prejšnje točke,
3. trajanju zavarovalne pogodbe zavarovanja avtomobilske odgovornosti,
4. imenih in sedežih zavarovalnic, ki nudijo zavarovalno kritje na podlagi zavarovalnih polic iz prejšnje točke,
5. imenu in priimku, datumu in kraju rojstva, stalnem in začasnem prebivališču oziroma imenu in sedežu zavarovanca,
6. imenih in sedežih oziroma naslovih korespondentov za obravnavanje odškodninskih zahtevkov, ki so jih imenovalе zavarovalnice drugih držav članic EU in držav, katerih nacionalni zavarovalni biro je podpisnik Multilateralnega sporazuma ali Splošnih pravil v Republiki Sloveniji, za obravnavanje odškodninskih zahtevkov iz 27. člena tega zakona,
7. imenih in sedežih oziroma naslovih pooblaščenцев, ki so jih imenovalе zavarovalnice drugih držav članic EU v Republiki Sloveniji,
8. seznamu vozil oziroma oseb, za katere v Republiki Sloveniji velja izjema glede obveznosti zavarovanja avtomobilske odgovornosti. Navedeni seznam in ime organa, odgovornega za plačilo odškodnin, se v roku 15 dni sporoči Komisiji EU.

Podatki iz prejšnjega odstavka se zbirajo iz zbirk podatkov zavarovalnic in evidence registriranih vozil v Republiki Sloveniji.

Na zahtevo oškodovanca se podatki iz drugega odstavka tega člena pridobijo tudi iz registrov informacijskih centrov drugih držav članic EU.

42.f člen

Podatke iz 1., 2., 3., 4. in 5. točke drugega odstavka prejšnjega člena hrani informacijski center najmanj sedem let po odjavi registracije vozila ali po prenehanju zavarovalne police.

42.g člen

Informacijski center zaradi nudenja pomoči pri pridobivanju podatkov iz 3. točke prvega odstavka 42.e člena tega zakona sodeluje z informacijskimi centri drugih držav članic EU.

42.h člen

Informacijski center je dolžan oškodovancem sedem let po nesreči bodisi iz svojega registra bodisi iz registra informacijskega centra druge države članice EU nemudoma posredovati:

1. ime in sedež zavarovalnice, ki nudi zavarovalno kritje na podlagi zavarovalne police vozila, s katerim je bila povzročena nesreča,
2. številko zavarovalne police iz prejšnje točke in
3. ime in sedež oziroma naslov pooblaščenca v Republiki Sloveniji, ki ga je imenovala zavarovalnica države članice EU, ki nudi zavarovalno kritje na podlagi zavarovalne police vozila, s katerim je bila povzročena nesreča.

Informacijski center priskrbi oškodovancu na njegovo zahtevo podatek o imenu in naslovu lastnika ali običajnega voznika ali registriranega imetnika vozila, če je oškodovanec izkazal pravni interes za pridobitev takšne informacije. Navedene podatke pridobiva informacijski center zlasti od zavarovalnice ali iz zbirk podatkov ministrstva, pristojnega za notranje zadeve.

Informacijski center priskrbi oškodovancu podatek o imenu osebe, ki mu odgovarja za škodo, povzročeno z vozilom, za katero velja izjema od obveznosti sklenitve zavarovanja avtomobilske odgovornosti.

42.i člen

Obdelava, shranjevanje, posredovanje in uporaba podatkov iz tega poglavja, ki imajo naravo osebnih podatkov, morajo potekati skladno z določbami 8. člena tega zakona.

3. Odškodninski urad

42.j člen

V okviru Združenja se oblikuje odškodninski urad.

Odškodninski urad zagotavlja odškodnine oškodovancem s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji:

- če je bila nesreča povzročena v drugi državi članici EU oziroma v tretjih državah, katerih nacionalni zavarovalni biro je član sistema zelene karte,
- če je bila škoda povzročena z vozilom, ki je zavarovano v tej državi članici EU in izvira z njenega ozemlja,
- le v izjemnih primerih, ko odgovornostna zavarovalnica oziroma njen pooblaščenec ni izpolnil svojih dolžnosti, določenih s tem zakonom.

Oškodovanci iz prejšnjega odstavka lahko naslovijo svoj odškodninski zahtevek na odškodninski urad, če:

1. v treh mesecih od dneva, ko je oškodovanec vložil svoj odškodninski zahtevek na odgovornostno zavarovalnico ali njenega pooblaščenca, odgovornostna zavarovalnica ali njen pooblaščenec ni rešil njegovega odškodninskega zahtevka,

2. odgovornostna zavarovalnica v Republiki Sloveniji ni imenovala pooblaščenca; v takšnem primeru oškodovanec ne sme vložiti odškodninskega zahtevka pri odškodninskem uradu, kolikor je odškodninski zahtevek uveljavljal že neposredno nasproti odgovornostni zavarovalnici in je oškodovanec prejel v roku treh mesecev od vložitve odškodninskega zahtevka od odgovornostne zavarovalnice utemeljen odgovor.

42.k člen

Odškodninski urad mora o odškodninskem zahtevku odločiti najkasneje v dveh mesecih od dneva, ko je prejel odškodninski zahtevek. Odškodninski urad ustavi postopek, če zavarovalnica ali njen pooblaščenec reši odškodninski zahtevek.

Odškodninski urad o prejemu odškodninskega zahtevka in o tem, da bo ustrezno ukrepal, nemudoma obvesti:

- a) odgovornostno zavarovalnico ali njenega pooblaščenca,
- b) odškodninski urad v državi članici EU, v kateri je sedež zavarovalnice, pri kateri je sklenjena zavarovalna pogodba zavarovanja avtomobilske odgovornosti,
- c) osebo, ki je povzročila nesrečo, kolikor je znana.

42.l člen

Če je oškodovanec iz 42.j člena tega zakona sprožil sodni postopek neposredno proti odgovornostni zavarovalnici, odškodninskega zahtevka ne sme nasloviti na odškodninski urad.

Pravne osebe, na katere so na podlagi zakona prešle oškodovančeve pravice do odškodnine proti povzročitelju nesreče ali njegovi zavarovalnici, in pravne osebe iz 18. člena tega zakona niso upravičene do uveljavljanja zahtevkov za povračilo škode pri odškodninskem uradu.

Če je odškodninski urad oškodovancu iz 42.j člena tega zakona izplačal odškodnino, ima pravico zahtevati povračilo izplačane odškodnine od odškodninskega urada tiste države članice EU, pri katere zavarovalnici je sklenjena zavarovalna pogodba zavarovanja avtomobilske odgovornosti, skladno s sklenjenimi mednarodnimi sporazumi.

Odškodninski urad je dolžan povrniti izplačano odškodnino odškodninskemu uradu države članice EU, v kolikor gre za obveznost iz naslova zavarovalne pogodbe zavarovanja avtomobilske odgovornosti zavarovalnice, ki ima sedež na območju Republike Slovenije, skladno s sklenjenimi mednarodnimi sporazumi.

42.m člen

Če se v dveh mesecih od nesreče ne da ugotoviti odgovornostne zavarovalnice oziroma je škodo povzročilo vozilo, ki pripada osebi iz druge države članice EU, če za to osebo oziroma vozilo velja izjema glede obveznosti zavarovanja avtomobilske odgovornosti, lahko oškodovanec iz 42.j člena tega zakona uveljavlja svoj odškodninski zahtevek pri odškodninskem uradu.

Oškodovanec, ki ima stalno prebivališče oziroma sedež v Republiki Sloveniji, lahko uveljavlja povračilo škode pri odškodninskem uradu, kadar ni mogoče identificirati vozila, ki je povzročilo škodo v drugi državi članici EU.

Odškodninski urad, ki je poravnal škodo oškodovancu, ima pravico uveljavljati povračilo izplačanih zneskov in stroškov, skladno s sklenjenimi mednarodnimi sporazumi:

1. če odgovornostne zavarovalnice ni mogoče ugotoviti, pri škodnem skladu v tisti državi članici EU, s katere ozemlja vozilo izvira,
2. če ni mogoče identificirati vozila, pri škodnem skladu v tisti državi članici EU, v kateri se je zgodila nesreča,
3. pri vozilih iz tretjih držav, pri škodnem skladu v tisti državi članici EU, v kateri se je zgodila nesreča,
4. če je škodo povzročilo vozilo, ki pripada osebi iz druge države članice EU, za katero velja izjema glede obveznosti zavarovanja avtomobilske odgovornosti, pri škodnem skladu v tisti državi članici EU, s katere ozemlja vozilo izvira.

42.n člen

Odškodninski urad oblikuje sredstva za izplačilo obveznosti iz 42.j člena tega zakona iz prispevkov zavarovalnic, ki so registrirane za sklepanje zavarovanj avtomobilske odgovornosti. Višino najnižjih začetnih sredstev določi Agencija, nato pa odškodninski urad dopolnjuje sredstva glede na tekoče potrebe, ki jih sporoča zavarovalnicam. Prispevek posamezne zavarovalnice za začetna sredstva in tekoče potrebe odškodninskega urada je sorazmeren njenemu deležu v prejšnjem letu sklenjenih zavarovanj avtomobilske odgovornosti v Republiki Sloveniji.

Zavarovalnice so dolžne prispevke nakazati v 15 dneh po sprejemu sporočila odškodninskega urada.

Sredstva odškodninskega urada za izplačilo obveznosti iz 42.j člena tega zakona se vodijo v okviru škodnega sklada Združenja.

4. Register zavarovalnih primerov

42.o člen

Za zagotavljanje podatkov o škodnem dogajanju za vozilo zavarovanca, ki zajema obdobje zadnjih petih let, v katerem ima zavarovanec sklenjeno zavarovalno pogodbo za vozilo, se pri Združenju ustanovi register zavarovalnih primerov.

Za register zavarovalnih primerov iz prejšnjega odstavka so zavarovalnice dolžne poslati Združenju vse podatke, ki so potrebni za zagotavljanje podatkov o škodnem dogajanju iz sklenjenih zavarovalnih pogodb za posamezno vozilo in zavarovanca.

42.p člen

Potrdilo o škodnem dogajanju za vozilo zavarovanca iz 42.o člena tega zakona izda zavarovalnica, pri kateri je imel zavarovanec zadnje sklenjeno zavarovanje, v 15 dneh od dneva prejema pisnega zahtevka.

VI. KAZENSKE DOLOČBE

43. člen

Z globo od 25.000 do 125.000 eurov se za prekršek kaznuje zavarovalnica, če ne sklene zavarovalne pogodbe v skladu z zakonom, zavarovalnimi pogoji in Uredbo 785/2004/ES (5. člen).

Z globo od 800 do 4.100 eurov se kaznuje tudi odgovorna oseba zavarovalnice, ki stori dejanje iz prejšnjega odstavka tega člena.

Če je narava storjenega prekrška iz prejšnjih odstavkov posebno huda zaradi višine povzročene škode oziroma višine pridobljene protipravne premoženjske koristi ali zaradi storilčevega naklepa oziroma njegovega namena okoristiti se, se zavarovalnica kaznuje z globo od 75.000 do 375.000 eurov, odgovorna oseba zavarovalnice pa z globo od 2.400 do 12.300 eurov.

43.a člen

Z globo od 417 do 4.173 eurov se za prekršek kaznuje zavarovalnica, ki:

1. oškodovancu v predpisanem roku ne predloži ponudbe iz prve alinee prvega odstavka 20.a člena tega zakona,
2. oškodovancu v predpisanem roku ne da odgovora iz druge alinee prvega odstavka 20.a člena tega zakona.

Z globo 208 eurov se kaznuje odgovorna oseba zavarovalnice, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

Z globo od 417 do 4.173 eurov se za prekršek kaznuje Združenje ali zavarovalnica, članica Združenja, ki je korespondent, ki:

1. oškodovancu v predpisanem roku ne predloži ponudbe iz prve alinee drugega odstavka 27. člena tega zakona,
2. oškodovancu v predpisanem roku ne da odgovora iz druge alinee drugega odstavka 27. člena tega zakona.

Z globo 208 eurov se kaznuje odgovorna oseba Združenja ali zavarovalnice, članice Združenja, ki je korespondent, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

Z globo od 417 do 4.173 eurov se za prekršek kaznuje Združenje, ki:

1. oškodovancu v predpisanem roku ne predloži ponudbe iz prve alinee drugega odstavka 37. člena tega zakona,
2. oškodovancu v predpisanem roku ne da utemeljenega odgovora iz druge alinee drugega odstavka 37. člena tega zakona.

Z globo 208 eurov se kaznuje odgovorna oseba Združenja, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

44. člen

Z globo od 2.086 do 4.172 eurov se za prekršek kaznuje zavarovalnica, če v 15 dneh po sporočilu Združenja ne nakaže prispevka v škodni sklad (35. člen).

Z globo od 208 do 417 eurov se kaznuje tudi odgovorna oseba zavarovalnice, ki stori dejanje iz prejšnjega odstavka.

44.a člen

Z globo od 1.251 do 25.037 eurov se za prekršek kaznuje zavarovalnica, ki ne obvesti pristojne upravne enote oziroma drugega pristojnega organa o prenehanju veljavnosti zavarovalne pogodbe v skladu s 4. členom tega zakona.

Z globo od 1.251 do 25.037 eurov se za prekršek kaznuje zavarovalnica iz tretjega odstavka 8. člena Uredbe 785/2004/ES, ki ne obvesti ministrstva, pristojnega za promet, in prometnega inšpektorata o sklenitvi ali prenehanju zavarovalne pogodbe glede zavarovanj v letalstvu (četrti, peti in sedmi odstavek 4. člena).

Z globo od 417 do 1.251 eurov se kaznuje odgovorna oseba zavarovalnice, ki stori prekršek iz prejšnjih odstavkov tega člena.

44.b člen

Z globo od 12.518 do 125.000 eurov se za prekršek kaznuje zavarovalnica, ki ne obvesti Agencije o novih ali spremenjenih zavarovalnih pogojih v skladu z drugim odstavkom 6. člena tega zakona.

Z globo od 417 do 4.172 eurov se kaznuje odgovorna oseba zavarovalnice, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

44.c člen

Z globo od 834 do 8.345 eurov se za prekršek kaznuje odgovornostna zavarovalnica, ki:

1. oškodovancu sama ali po svojem pooblaščenju v državi članici EU ne predloži ponudbe iz prve alinee prvega odstavka 42.č člena tega zakona v treh mesecih od dneva, ko je oškodovanec vložil svoj odškodninski zahtevek na odgovornostno zavarovalnico ali na njenega pooblaščenca,
2. oškodovancu sama ali po svojem pooblaščenju v državi članici EU ne da utemeljenega odgovora iz druge alinee prvega odstavka 42.č člena tega zakona v treh mesecih od dneva, ko je oškodovanec vložil svoj odškodninski zahtevek na odgovornostno zavarovalnico ali na njenega pooblaščenca.

Z globo 417 eurov se kaznuje odgovorna oseba zavarovalnice, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

44.č člen

Z globo od 2.086 do 4.172 eurov se za prekršek kaznuje zavarovalnica, če v 15 dneh po sporočilu Združenja ne nakaže prispevka za odškodninski urad, skladno z 42.n členom tega zakona.

Z globo od 208 do 417 eurov se kaznuje tudi odgovorna oseba zavarovalnice, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

45. člen

Z globo od 1.251 do 25.037 eurov se za prekršek kaznuje letalski prevoznik ali operator zrakoplova oziroma oseba iz četrtega odstavka 2. člena tega zakona, ki je pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, če:

- a) ne zavaruje svoje odgovornosti do potnikov, prtljage, tovora in tretjih oseb za vsa določena zavarovalna tveganja po Uredbi 785/2004/ES (prvi odstavek 4. člena Uredbe 785/2004/ES),
- b) ne zagotovi, da je v skladu z Uredbo 785/2004/ES zavarovan vsak let, ne glede na to, ali je zrakoplov, ki se uporablja, njegova last ali ga uporablja na podlagi pogodbe o leasingu, franšizi, o skupni dejavnosti ali o skupnih letih z izbranim partnerjem (code sharing flights) ali kateregakoli drugega podobnega sporazuma (drugi odstavek 4. člena Uredbe 785/2004/ES),
- c) sklene zavarovalno pogodbo glede odgovornosti do potnikov, prtljage ali tovora v komercialnih operacijah z zavarovalno vsoto, ki je nižja od najnižje določene zavarovalne vsote v skladu z Uredbo 785/2004/ES (6. člen Uredbe 785/2004/ES),
- d) ne zagotovi, da se na zrakoplovu iz 2. člena Uredbe 785/2004/ES na vsakem letu nahaja ustrezno potrdilo o sklenjenem zavarovanju v skladu z Uredbo 785/2004/ES (8. člen Uredbe 785/2004/ES),
- e) na zahtevo prometnega inšpektorja ali druge upravičene osebe za nadzor ne predloži dokazila o sklenjenem zavarovanju v skladu z Uredbo 785/2004/ES (8. člen Uredbe 785/2004/ES).

Z globo od 625 do 1.251 eurov se kaznuje operator zrakoplova v nekomercialnem zračnem prometu, ki je fizična oseba, če stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

Z globo od 417 do 1.251 eurov se kaznuje:

- 1. odgovorna oseba letalskega prevoznika oziroma operatorja zrakoplova, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena;
- 2. vodja zrakoplova oziroma druga odgovorna oseba, ki jo določi letalski prevoznik ali operator, če na zahtevo inšpektorja ali druge pooblaščen osebe za nadzor odkloni predložitev dokazila o sklenjenem ustreznem zavarovanju odgovornosti v skladu z Uredbo 785/2004/ES (8. člen Uredbe 785/2004/ES);
- 3. operator zrakoplova v nekomercialnem zračnem prometu, ki je fizična oseba, če stori prekršek iz prejšnje točke.

Z globo 625 eurov se za prekršek kaznuje pravna oseba in samostojni podjetnik posameznik, če kot lastnik vozila ali čolna ne sklene zavarovanja, ki je po tem zakonu obvezno, in če tega zavarovanja ne obnavlja (prvi odstavek 2. člena).

Z globo 62 eurov se kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe, odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika in odgovorna oseba v državnem organu ali samoupravnih lokalnih skupnostih, ki stori dejanje iz prejšnjega odstavka tega člena.

46. člen

Z globo 500 eurov se za prekršek kaznuje posameznik, če kot lastnik vozila ali čolna ne sklene zavarovanja, ki je po tem zakonu obvezno, in če tega zavarovanja ne obnavlja (prvi odstavek 2. člena).

47. člen

Nadzor nad izvajanjem tega zakona v delu, ki se nanaša na zavarovalnice, izvaja Agencija za zavarovalni nadzor, nad izvajanjem drugih določb tega zakona in na njegovi podlagi izdanih predpisov pa izvajajo v delu, ki se nanaša na zavarovanja:

- v cestnem prometu: inšpektorji za upravne zadeve prometa pri ministrstvu, pristojnem za notranje zadeve, in Policija;
- v letalstvu: ministrstvo, pristojno za promet, in prometni inšpektorat;
- v pomorski plovbi: ministrstvo, pristojno za promet, Uprava Republike Slovenije za pomorstvo v njegovi sestavi.

Organi iz prejšnjega odstavka izvajajo nadzor vsak na svojem delovnem področju in v skladu s pooblastili, ki jih imajo po predpisih, ki urejajo inšpekcijski in upravno strokovni nadzor v letalstvu, pomorstvu in cestnem prometu.

Organi iz prve in tretje alinee prvega odstavka tega člena ter prometni inšpektorat in Agencija za zavarovalni nadzor iz prvega odstavka tega člena odločajo o prekrških za kršitve tega zakona in Uredbe 785/2004/ES kot prekrškovni organi v skladu z zakonom, ki ureja prekrške, vsak na svojem področju, ki ga nadzorujejo.

V zvezi z izvajanjem Uredbe 785/2004/ES imata organa iz druge alinee prvega odstavka tega člena v okviru pooblastil o izvajanju nadzora po določbah zakona, ki ureja letalstvo, tudi pravico, da:

1. pristojni inšpektor prometnega inšpektorata:

- prepove vzlet zrakoplova za čas, dokler letalski prevoznik ali operator zrakoplova prometnemu inšpektoratu in ministrstvu, pristojnemu za promet, ne predloži dokazila o ustreznem zavarovanju;
- predlaga ministrstvu, pristojnemu za promet, da do predložitve dokazila o ustreznem zavarovanju umakne, to je odvzame operativno licenco letalskega prevoznika, spričevalo letalskega prevoznika ali drugo ustrezno spričevalo, dovoljenje ali posebno dovoljenje, ki se izda letalskemu prevozniku oziroma operatorju zrakoplova po predpisih o letalstvu, če letalski prevoznik ali operator zrakoplova več kot enkrat krši določbe Uredbe 785/2004/ES;

2. ministrstvo, pristojno za promet:

- ne dovoli vzleta zrakoplova, če oceni, da pogoji iz Uredbe 785/2004/ES niso izpolnjeni, dokler zadevni letalski prevoznik ali operator zrakoplova temu ministrstvu in prometnemu inšpektoratu ne predloži dokazila o ustreznem zavarovanju (sedmi odstavek 8. člena Uredbe 785/2004/ES);
- začasno oziroma trajno odvzame spričevalo letalskega prevoznika ali drugo ustrezno spričevalo ali dovoljenje, ki ga je izdalo to ministrstvo oziroma pristojni organ v njegovi sestavi, če ugotovi, da zavezanec ni ustrezno zavarovan;

- umakne, to je začasno oziroma trajno odvzame operativno licenco, ki jo je izdalo to ministrstvo oziroma pristojni organ v njegovi sestavi, če ugotovi, da zavezanec ni ustrezno zavarovan (peti odstavek 8. člena Uredbe 785/2004/ES);
- zavrne let v slovenskem zračnem prostoru za zrakoplov, za katerega niso izpolnjeni pogoji glede zavarovanja odgovornosti v skladu z Uredbo 785/2004/ES;
- lahko naloži pristojnemu izvajalcu navigacijskih služb zračnega prometa, da v postopku sprejema plana letenja od letalskega prevoznika oziroma operatorja zrakoplova zahteva, da navede tudi ustrezne podatke o zavarovanju v skladu z Uredbo 785/2004/ES in o tem predloži dokazilo. Kolikor pogoji glede zavarovanja niso izpolnjeni, ima pristojna služba navigacijskih služb zračnega prometa pooblastilo, da zavrne vzlet, pristanek oziroma let v slovenskem zračnem prostoru;
- skladno z drugim odstavkom 10. člena Uredbe 785/2004/ES na zahtevo Komisije Evropske unije pošlje le-tej podatke o izvajanju Uredbe 785/2004/ES.

Ministrstvo, pristojno za promet, in prometni inšpektorat se o izrečenih ukrepih in o predložitvi dokazil o ustreznem zavarovanju iz prejšnjega odstavka tekoče obveščata.

Zakon o obveznih zavarovanjih v prometu – ZOZP (Uradni list RS, št. 70/94) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

VII. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

48. člen

Škodni sklad pri Slovenskem zavarovalnem biroju se oblikuje v 90 dneh po uveljavitvi zakona.

49. člen

Zavarovalnice uskladijo zavarovalne pogoje z določili tega zakona v 45 dneh po uveljavitvi zakona in jih v istem roku predložijo ministru za finance v odobritev.

50. člen

Določbe tega zakona o najnižjih zavarovalnih vsotah se začnejo uporabljati 90. dan po uveljavitvi zakona.

51. člen

Z dnem uveljavitve tega zakona se prenehajo uporabljati 83. do 110. člen ter 7. in 8. točka prvega odstavka 117. člena, 1., 2., 3. in 4. točka prvega odstavka 118. člena in 2. točka 119. člena Zakona o temeljih sistema premoženjskega in osebnega zavarovanja (Uradni list SFRJ, št. 17/90 in 82/90).

52. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

**Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o obveznih zavarovanjih v prometu – ZOZP-A
(Uradni list RS, št. 67/02) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:**

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

38. člen

Zavarovalnice uskladijo zavarovalne pogoje z določili tega zakona v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona.

39. člen

Z uskladitvijo zavarovalnih pogojev za zavarovanje potnikov v zračnem prometu z določbami tega zakona oziroma najkasneje 6 mesecev po njegovi uveljavitvi preneha veljati določba 21. člena Zakona o obligacijskih in stvarnopravnih razmerjih v letalstvu (Uradni list RS, št. 12/2000 – v nadaljnjem besedilu: ZOSRL).

Do uskladitve določbe prvega odstavka 138. člena ZOSRL s 27. členom tega zakona je odgovornost oseb za škodo iz 130. člena ZOSRL omejena na zneske, ki so enaki zavarovalnim vsotam iz 27. člena tega zakona.

40. člen

Določbe 7. člena, prvega odstavka 8. člena, 20. člena, 21. člena, prvega odstavka 22. člena, 23. člena in 25. člena tega zakona ter določbe, ki se nanašajo na pooblaščenca za obravnavanje odškodninskih zahtevkov (42.a do 42.č člen zakona), na informacijski center (42.d do 42.i člen zakona) in na odškodninski urad (42.j do 42.n člen zakona), začnejo veljati z dnem članstva Republike Slovenije v EU.

41. člen

Združenje ustanovi informacijski center iz 42.d člena zakona najkasneje do 31. 12. 2002.

42. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

**Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o obveznih zavarovanjih v prometu – ZOZP-B
(Uradni list RS, št. 13/05) vsebuje naslednjo končno določbo:**

KONČNA DOLOČBA

5. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

**Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o obveznih zavarovanjih v prometu – ZOZP-C
(Uradni list RS, št. 30/06) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:**

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

29. člen

V Zakonu o jamstvu Republike Slovenije za obveznosti domačega prevoznika za kritje škod, nastalih kot posledica vojne oziroma terorizma in o pogojih jamstva za tuje letalske prevoznike (Uradni list RS, št. 18/03 – uradno prečiščeno besedilo) se črta 3. člen.

30. člen

Do uskladitve določb Zakona o obligacijskih in stvarnopravnih razmerjih v letalstvu (Uradni list RS, št. 12/00 in 67/02 – ZOZP-A; v nadaljnjem besedilu: ZOSRL) z Uredbo 785/2004/ES:

- predplačilo, določeno v drugem odstavku 22. člena ZOSRL, ne sme biti manjše od 16.000 SDR po potniku v tolarški protivrednosti;
- je odgovornost letalskega prevoznika za škodo zaradi izgube ali poškodbe ročne prtljage iz 30. člena ZOSRL omejena na največ 1.000 SDR v tolarški protivrednosti na potnika;
- se za odgovornost letalskega prevoznika za registrirano prtljago iz 35. člena ZOSRL smiselno uporabljajo določbe ZOSRL, ki veljajo za prevoz ročne prtljage;
- odgovorna oseba za škodo iz 138. člena ZOSRL odgovarja največ do zneskov, kot jih določa 7. člen Uredbe št. 785/2004/ES.

31. člen

Zavarovalnice in Združenje dopolnijo zbirke podatkov s podatki iz petega odstavka 4. člena zakona najkasneje v roku enega meseca od dneva uveljavitve tega zakona.

Najkasneje v roku osmih dni od izteka roka iz prejšnjega odstavka zavarovalnice in Združenje z zbirnim obvestilom obvestijo ministrstvo, pristojno za promet, in prometni inšpektorat o vseh sklenjenih zavarovanjih v letalstvu.

Do predložitve zbirnega obvestila iz prejšnjega odstavka zavarovalnice obveščajo ministrstvo, pristojno za promet, in prometni inšpektorat o sklenjenih zavarovanjih v letalstvu takoj po sklenitvi in prenehanju, pri čemer pošlje zavarovalnica poziv zavarovancu na sklenitev ali podaljšanje zavarovanja v vednost tudi ministrstvu, pristojnemu za promet, in prometnemu inšpektoratu najmanj 15 dni pred iztekom zavarovanja, ki se sklene po Uredbi 785/2004/ES.

32. člen

Z dnem, ko začne veljati ta zakon, preneha veljati Uredba o izvajanju Uredbe (ES) o zahtevah v zvezi z zavarovanjem za letalske prevoznike in operatorje (Uradni list RS, št. 74/05).

33. člen

Zavarovalnice morajo sklepanje pogodb o zavarovanju avtomobilske odgovornosti preko svetovnega spleta oziroma interneta iz 5. člena zakona vzpostaviti tako, da najkasneje do 1. 3. 2007 omogočijo obnovo oziroma podaljšanje obstoječih zavarovanj avtomobilske odgovornosti pri isti zavarovalnici in najkasneje do 1. 6. 2008 omogočijo sklepanje zavarovanj avtomobilske odgovornosti pri katerikoli zavarovalnici.

34. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o obveznih zavarovanjih v prometu – ZOZP-D (Uradni list RS, št. 52/07) vsebuje naslednje prehodne in končno določbo:

PREHODNE IN KONČNA DOLOČBA

37. člen

Določba prvega odstavka 19. člena zakona se začne uporabljati 1. januarja 2012.

Najnižja zavarovalna vsota, za katero mora biti sklenjeno zavarovanje avtomobilske odgovornosti, od uveljavitve tega zakona do 31. decembra 2008, znaša:

- za škodo zaradi smrti, telesne poškodbe in prizadetega zdravja, ki izvira iz posameznega škodnega dogodka ne glede na število oškodovancev 2.500.000 eurov,
- za škodo zaradi uničenja ali poškodovanja stvari, ki izvira iz posameznega škodnega dogodka ne glede na število oškodovancev 500.000 eurov.

Najnižja zavarovalna vsota, za katero mora biti sklenjeno zavarovanje avtomobilske odgovornosti, v obdobju od 1. januarja 2009 do 31. decembra 2011 znaša:

- za škodo zaradi smrti, telesne poškodbe in prizadetega zdravja, ki izvira iz posameznega škodnega dogodka ne glede na število oškodovancev 3.700.000 eurov,
- za škodo zaradi uničenja ali poškodovanja stvari, ki izvira iz posameznega škodnega dogodka ne glede na število oškodovancev 750.000 eurov.

38. člen

Določbe 20.a člena, drugega in tretjega odstavka 27. člena in drugega in tretjega odstavka 37. člena zakona se uporabljajo za nesreče, ki se zgodijo od dneva uveljavitve tega zakona.

39. člen

Podatki v registru zavarovalnih primerov iz 42.o člena zakona se začnejo zbirati in uporabljati z dnem uveljavitve tega zakona.

40. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.